

διαλέγω επάγγελμα

Μία πρώτη προσέγγιση

Επιλέγω κατεύθυνση - πεδίο - επάγγελμα

της **Μαρίας Ρώτα**, Κοινωνικής Ψυχολόγου, μέλους του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Έρευνας Κοινωνικής Ψυχολογίας και συνεργάτιδας της Εταιρείας Ψυχολογικής-Ψυχιατρικής Ενηλίκου και Παιδιού.

Όπως έχουμε επαναλάβει πάρα πολλές φορές μία λέξη κλειδί για την επιτυχία σου στο Ενιαίο Λύκειο είναι η αυτογνωσία. Αυτό σημαίνει να είσαι γνώστης του εαυτού σου. Φυσικά αυτό δεν είναι μια εύκολη διαδικασία. Στην πραγματικότητα για άλλους είναι ευκολότερη και για άλλους δυσκολότερη, αλλά για όλους είναι δύσκολη.

Η αυτογνωσία είναι απαραίτητη για να ανταπεξέλθεις καλά στο Ενιαίο Λύκειο γιατί καλείσαι από πολύ νωρίς να διαλέξεις κατεύθυνση και πεδία. Αυτή η επιλογή προϋποθέτει ότι πρέπει να ξέρεις τι σου αρέσει, τι σε ενδιαφέρει, σε τι είσαι καλός, πού έχεις τις περισσότερες ικανότητες, με τι θα σου άρεσε να ασχοληθείς επαγγελματικά και τελικά αν αυτό που σου αρέσει είσαι σε θέση να το εξασκήσεις.

Εμείς θα σε βοηθήσουμε σε όλα αυτά τα ερωτήματα λέγοντάς σου σε ποια επαγγέλματα αντιστοιχεί η κάθε κατεύθυνση και το κάθε πεδίο και επίσης σε τι ενδιαφέροντα, ικανότητες και στοιχεία της προσωπικότητας αντιστοιχεί το καθένα.

Οπωσδήποτε αυτά δεν είναι απόλυτα, ούτε γίνονται κατόπιν συνταγών «εάν είσαι έτσι και σου αρέσει αυτό, θα ακολουθήσεις την εξής κατεύθυνση και στο εξής πεδίο». Οτιδήποτε έχει να κάνει με ανθρώπους και την προσωπικότητά τους δεν μπορεί να έχει συνταγές. Γι' αυτό το λόγο θα σου αναλύσουμε πρώτα ποια είναι τα επαγγέλματα που αντιστοιχούν σε κάθε κατεύθυνση και ειδικότερα σε κάθε πεδίο και στη συνέχεια για κάθε πεδίο θα υπάρχουν ερωτήσεις που θα αφορούν ενδιαφέροντα, ικανότητες και στοιχεία της προσωπικότητας.

Από εκεί και πέρα είναι δική σου ευθύνη να απαντήσεις

στις ερωτήσεις, να προβληματιστείς και ίσως να θέσεις και κάποιες άλλες ερωτήσεις στον εαυτό σου.

Αυτό που θέλουμε να πούμε είναι ότι η επιλογή ενός πεδίου (που έχει άμεσο αντίκρισμα στη μελλοντική σου επαγγελματική ζωή) δεν μπορεί να είναι μία απόφαση που θα παρθεί αβιάστα, απαντώντας σε μερικές ερωτήσεις. Εμείς θα σε βοηθήσουμε, θα σου δώσουμε τα ερεθίσματα για να φτιάξεις μόνος σου την προσωπική σου πορεία και επιλογή.

Ας ξεκινήσουμε με τη **θεωρητική κατεύθυνση**.

Η θεωρητική κατεύθυνση ουσιαστικά σε προετοιμάζει για πανεπιστήμια του 1ου επιστημονικού πεδίου και του 5ου πεδίου εφόσον έχεις επιλέξει στη Γ' τάξη το μάθημα επιλογής «Αρχές Οικονομικής Θεωρίας». Μπορείς βέβαια να δηλώσεις και τμήματα του 2ου, 3ου

και 4ου πεδίου αλλά έτσι χάνεις πολλά μόρια και ίσως δυσκολευτείς αργότερα λόγω έλλειψης εκπαιδευτικών βάσεων σε ορισμένα μαθήματα (το ίδιο ισχύει και για την επιλογή του 5ου πεδίου).

1ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

Ας δούμε λοιπόν τα επαγγέλματα που αντιστοιχούν στο 1ο πεδίο: δικηγόρος, φιλόλογος, ψυχολόγος, δημοσιογράφος, κοινωνιολόγος, αρχαιολόγος, δάσκαλος. Γενικά για να ακολουθήσεις αυτό το πεδίο θα πρέπει να έχεις αυξημένες γλωσσικές και λεκτικές ικανότητες. Για τα περισσότερα από τα επαγγέλματα αυτού του πεδίου απαιτείται καλή γνώση και χειρισμός της γλώσσας. Επίσης ο τρόπος σκέψης σου θα πρέπει να είναι πιο θεωρητικός, να σου αρέσει και να μπορείς να ασχολείσαι με αφηρημένες έννοιες. Πολλά από τα επαγγέλματα του πεδίου αυτού συμπεριλαμβάνουν ενδιαφέρον και ικανότητα για δημιουργία ανθρωπίνων σχέσεων. Ακολουθούν κάποιες ερωτήσεις που έχουν να κάνουν με τα επαγγέλματα και τις σχολές του πεδίου αυτού. Απάντησε και προβληματίσου πάνω στο τι από τα παρακάτω θα συμφωνούσες, θα σου άρεσε, θα σε ενδιέφερε να κάνεις.

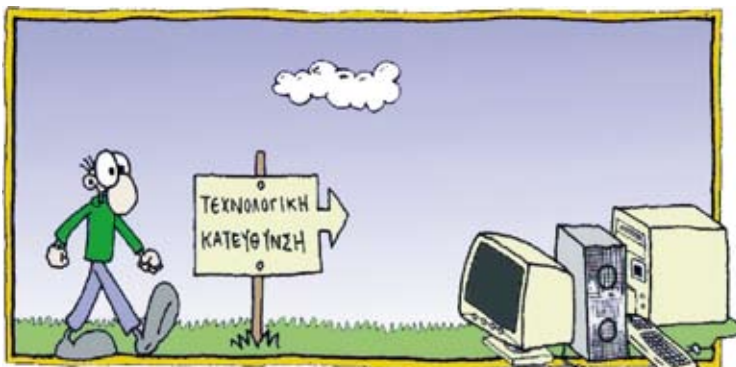
- Έχεις υπομονή;
- Σου αρέσει η επαφή με τους ανθρώπους;
- Θα χαρακτήριζες τον εαυτό σου ανεκτικό;
- Θα σου άρεσε να βοηθάς ανθρώπους που έχουν προβλήματα;
- Θα σου άρεσε να κάνεις έρευνες σε βάθος μέσα από βιβλία και εφημερίδες;
- Θα σε ενδιέφερε να μάθαινες για διάφορους πολιτισμούς και να σύγκρινες την πορεία και την ιστορία τους;
- Βρίσκεις ενδιαφέρον στο να κάνεις έρευνες για ξένους πολιτισμούς;
- Πιστεύεις ότι έχεις μεγαλύτερη κλίση στα θεωρητικά παρά στα πρακτικά θέματα;
- Σου είναι ευχάριστο να διεκπεραιώνεις γραπτές εργασίες;
- Θα σου άρεσε να είσαι υπεύθυνος για την επιμέλεια ενός βιβλίου;
- Αν σου ζητούσαν να γράψεις κάποιο άρθρο για μία

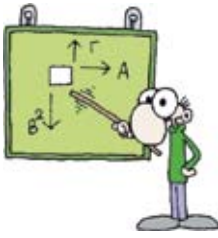
εφημερίδα θα το έκανες με ευχαρίστηση;

- Είσαι σταθερός σαν άνθρωπος και με επιμονή;
- Έχεις ενδιαφέρον για τις γλώσσες;
- Σου αρέσει να διαβάζεις;
- Θα σου άρεσε να διδάσκεις γλωσσικά μαθήματα;
- Σε ενδιαφέρει να ασχολείσαι με το δίκαιο και να διαβάζεις νόμους;
- Σε ενδιαφέρουν τα θέματα διαπαιδαγώγησης;
- Θα χαρακτήριζες τον εαυτό σου «ανοιχτό» άνθρωπο;
- Έχεις την ικανότητα να μαθαίνεις πράγματα σε άλλους ανθρώπους;
- Μπορείς να επιβάλλεις;
- Συμπονάς τους άλλους;
- Θα μπορούσες να βάλεις τα ατομικά σου συμφέροντα σε δεύτερη μοίρα, προκειμένου να υποστηρίξεις τα συμφέροντα άλλων ανθρώπων;
- Θα μπορούσες να θυσιάσεις τον ελεύθερο χρόνο σου αν οι άλλοι σε είχαν ανάγκη;
- Θα σου άρεσε να ασχολείσαι με τα παιδιά;
- Θα σου άρεσε να περνάς αρκετές ώρες σε μια βιβλιοθήκη;

Φυσικά καταλαβαίνεις ότι όσο πιο πολλά **ναι** έχεις απαντήσει τόσο περισσότερο ενισχύεται η άποψη ότι ίσως θα μπορούσες να επιλέξεις το 1ο πεδίο. Από την άλλη μεριά αυτές οι ερωτήσεις είναι μόνο ενδεικτικές και ίσως αποτελούν και ερέθισμα για να βρεις μόνος σου και κάποιες άλλες ερωτήσεις και τις αντίστοιχες απαντήσεις. Αυτό ισχύει για όλες τις ερωτήσεις που θα ακολουθήσουν και αφορούν και τα υπόλοιπα πεδία.

Η επόμενη κατεύθυνση που θα ερευνήσουμε είναι η **τεχνολογική κατεύθυνση**. Η τεχνολογική κατεύθυνση σε προετοιμάζει για σχολές του 2ου και 4ου πεδίου αλλά και για το 5ο (προϋπόθεση είναι να έχεις πάρει το μάθημα «Αρχές Οικονομικής Θεωρίας»). Μπορείς βέβαια να δηλώσεις και το 1ο και το 3ο πεδίο αλλά και μόρια χάνεις και έξω από τα νερά σου θα βρискεσαι στο Πανεπιστήμιο.

2ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

Τα επαγγέλματα που αντιστοιχούν στο 2ο πεδίο είναι μαθηματικός, βιολόγος, φυσικός, χημικός, γεωπόνος, δάσκαλος, στρατιωτικός.

Για να ακολουθήσεις αυτό το πεδίο θα πρέπει να είσαι πρακτικός στη σκέψη, να σου αρέσουν οι ερευνητικές ασχολίες και γενικά ό,τι έχει σχέση με ανάλυση και σχεδιασμό. Γενικά θα λέγαμε ότι πρέπει να είσαι άνθρωπος με «τετράγωνη λογική». Επίσης θα πρέπει να διακατέχεσαι από επιμονή και πείσμα και δεν θα πρέπει να σε πτοούν οι δυσκολίες. Οι άνθρωποι που ασχολούνται με αυτά τα επαγγέλματα είναι ιδιαίτερα μεθοδικοί και λεπτολόγοι. Για περισσότερες πληροφορίες σε σχέση με τα ενδιαφέροντα και τις κλίσεις που απαιτούνται για το πεδίο αυτό απάντησε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Σου αρέσει να κάνεις πειράματα;
- Ασχολείσαι ευχαρίστως με λογαριασμούς και υπολογισμούς;
- Σου αρέσει να κάνεις αναλύσεις;
- Έχεις κριτικές ικανότητες;
- Σου αρέσει να ασχολείσαι με τα φυτά και τις καλλιέργειες;
- Έχεις υπομονή και καρτερικότητα;
- Θα σου άρεσε να συνεργάζεσαι για την παραγωγή μιας νέας τεχνητής ύλης;
- Θα σε ενδιέφερε να παρατηρείς την επίδραση νέων φαρμάκων πάνω σε ζώα και φυτά;
- Σου αρέσει να εργάζεσαι με μαθηματικούς τύπους;
- Έχεις την ικανότητα να επιβάλλεσαι στους άλλους;
- Σου αρέσουν οι ξένες γλώσσες;
- Σου αρέσει να δουλεύεις μόνος σου;
- Θα σου άρεσε να αναλάβεις μία αποστολή σε ανεξερεύνητες περιοχές;
- Σου αρέσει η ανεξάρτητη εργασία;
- Θα σου άρεσε να γράψεις ένα άρθρο για τα πετρώματα της γης;
- Σου αρέσει να λύνεις μαθηματικά προβλήματα;
- Είσαι άνθρωπος που παίρνει πρωτοβουλίες;
- Θα σου άρεσε να ανακαλύψεις κάποια νέα μέτρα

για την προστασία των φυτών;

- Θα μπορούσες να κατασκευάσεις κάποιο όργανο για φυσικές μετρήσεις;
- Θα ήθελες να επισκεφθείς μία μονάδα βιολογικού καθαρισμού ακαθάρτων υδάτων;
- Μπορείς να εργάζεσαι με ακρίβεια;
- Θα σε ενδιέφερε να αναπτύξεις κάποια μέθοδο για την παραγωγή άοσμης βενζίνης;
- Θα σε ενδιέφερε να μετατρέψεις με χημικές διαδικασίες το αλμυρό νερό σε πόσιμο;
- Θα σου άρεσε να ασχοληθείς με τις εφαρμογές των ακτινών λέιζερ;
- Αν βάλεις κάποιο στόχο θα κάνεις τα πάντα για να τον υλοποιήσεις;

3ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

Στο 3ο πεδίο αντιστοιχούν όλα τα επαγγέλματα που βασικό τους αντικείμενο είναι η ιατρική, η οδοντιατρική, η νοσηλευτική, η κτηνιατρική, η βιολογία, η διαιτολογία, η φαρμακοποιία κ.ά.

Φυσικά, όπως ήδη γνωρίζεις, για ορισμένα από τα επαγγέλματα αυτά απαιτείται να είσαι πολύ καλός μαθητής. Πέρα όμως απ' αυτό θα πρέπει να έχεις ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον άνθρωπο και τη ζωή του.

Πολλά από τα επαγγέλματα του πεδίου αυτού περιλαμβάνουν και ερευνητικές εργασίες. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να δουλεύεις σε κάποιο εργαστήριο με υπευθυνότητα, συγκρότηση, μεθοδικότητα και ακρίβεια.

Στη συνέχεια ακολουθούν κάποιες ερωτήσεις που θα σε βοηθήσουν να καταλάβεις το ενδιαφέρον σου γι' αυτό το πεδίο.

- Μπορείς να παίρνεις με επιτυχία γρήγορες και ασφαλείς αποφάσεις;
- Θα σου άρεσε να δουλεύεις σε κάποιο εργαστήριο;
- Πιστεύεις ότι έχεις αντοχή σε επιβαρύνσεις σωματικές ή ψυχικές σε βαθμό πάνω από το μέσο όρο;
- Φοβάσαι το αίμα;
- Θα μπορούσες να περιποιηθείς τραυματίες από ατύχημα;

- Σου αρέσει η επαφή με τους ανθρώπους; Θα μπορούσες να θυσιάσεις ακόμα και τον ελεύθερο χρόνο σου αν σε είχαν ανάγκη;
- Αν βρισκόταν ανάγκη θα έκανες ποτέ μία ένεση σε κάποιον άλλον;
- Μπορείς να συμπονάς τους άλλους;
- Θα σ' ενδιέφερε να διεξάγεις μία έρευνα για την πρόληψη του καρκίνου;
- Ξέρεις τι είναι η αρτηριακή πίεση;
- Έχεις συνείδηση καθήκοντος και υπευθυνότητας πάνω από το μέσο όρο;
- Θα μπορούσες να βοηθήσεις σε μία περίπτωση τοκετού;
- Σου αρέσει να ενημερώνεσαι για τις τελευταίες επιστημονικές εξελίξεις;
- Θα σου άρεσε να έβλεπες μια ακτινογραφία και να την αξιολογούσες;
- Θα έγραφες συνταγές για φάρμακα;
- Θα ενδιαφερόσουν να ανακαλύψεις κάποιο φάρμακο για την καταπολέμηση του καρκίνου;
- Θα σου άρεσε να θεραπεύεις ζώα;
- Θα φοβόσουν να έμπαινες σε κάποιο χειρουργείο;
- Θα έκανες εμβόλιο σε κάποιον άνθρωπο ή σε κάποιο ζώο;
- Είσαι έτοιμος να μην έχεις σταθερό ωράριο και να είσαι έτοιμος για δουλειά ανά πάσα στιγμή;

4ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

Όσον αφορά το 4ο πεδίο τα επαγγέλματα που αντιστοιχούν σε αυτό είναι τα εξής: Μηχανολόγος, Μηχανικός, Πολιτικός Μηχανικός, Αρχιτέκτονας, Δασολόγος, Μεταλλειολόγος, Στρατιωτικός, Γεωπόνος κ.ά.

Τα επαγγέλματα του πεδίου αυτού έχουν να κάνουν με σχεδιασμό αλλά και με στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος. Για ορισμένους επαγγελματικούς τομείς αυτού του πεδίου απαιτείται κάποια σχεδιαστική ικανότητα, άριστος χειρωνακτικός χειρισμός αντικειμένων και εργαλείων, καλή χωροταξική αντίληψη, «γήινος» τρόπος σκέψης και κάποια σχετική κλίση για έρευνα. Επίσης βασικό είναι να σου αρέσει να δουλεύεις

εκτός των στενών πλαισίων ενός γραφείου.

Κάποιες ερωτήσεις που θα σε βοηθήσουν στην επιλογή σου είναι οι ακόλουθες:

- Θα σου άρεσε να μελετάς την προέλευση διαφόρων πετρωμάτων;
- Σου αρέσει να σχεδιάζεις; Το κάνεις καλά;
- Νομίζεις ότι είσαι προικισμένος περισσότερο σε πρακτικά παρά σε θεωρητικά θέματα;
- Θα σ' ενδιέφερε να κάνεις καλλιεργητικά πειράματα για τη βελτίωση χρήσιμων φυτών;
- Ξέρεις τι είναι οι γεωφυσικές μετρήσεις;
- Έχεις αντίληψη σε τεχνικά θέματα;
- Θα μπορούσες ποτέ να ασχοληθείς με τη διεξαγωγή ερευνών για την καταπολέμηση των παρασίτων;
- Σ' ενδιαφέρει η χλωρίδα και η πανίδα της γης;
- Θα ερευνούσες την επίδραση της ακτινοβολίας πάνω στα ζώα και τα φυτά;
- Σου αρέσει να συναρμολογείς μηχανισμούς;
- Έχεις μία ιδιαίτερη ικανότητα να φτιάχνεις κάποιες κατασκευές με τα χέρια σου;
- Αν χαλάσει μία ηλεκτρική συσκευή στο σπίτι σου θα σου άρεσε να την επισκευάσεις;
- Θα συμμετείχες σε ένα πρόγραμμα εξεύρεσης λύσεων για την προστασία των δασών;
- Θα ήσουν σε θέση να ελέγχεις κάποιες μηχανές για λειτουργικά σφάλματα;
- Είσαι άνθρωπος που έχει την τάση να ολοκληρώνει τα πράγματα και να μην τα αφήνει στη μέση;
- Θα σε ενδιέφερε να συντηρείς τεχνικές συσκευές;
- Θα σου άρεσε να είσαι υπεύθυνος για το χτίσιμο ενός σπιτιού;
- Σου αρέσει να εργάζεσαι σε κάποιο ερευνητικό εργαστήριο κάνοντας πειράματα;
- Φαντάζεσαι τον εαυτό σου να εργάζεται έξω από ένα γραφείο;
- Έχεις ομαδικό πνεύμα;
- Σου αρέσει να κάνεις υπολογισμούς πάνω σε τεχνικά θέματα;
- Θα σου άρεσε να πας μία βόλτα στο δάσος και να ψάξεις να βρεις κάποια σπάνια φυτά;
- Σου αρέσει η ακρίβεια;
- Θα σ' ενδιέφερε στη δουλειά σου να χρησιμοποιείς όργανα για φυσικές μετρήσεις;
- Θα μπορούσες να κάνεις την καταμέτρηση ενός οικοπέδου;
- Είσαι ενημερωμένος για τις καινούργιες εξελίξεις της τεχνολογίας;

Τέλος έχουμε την **θετική κατεύθυνση** που σε προετοιμάζει για όλα τα πεδία εκτός από 1ο. Βέβαια για το 5ο πεδίο προϋπόθεση είναι και πάλι να έχεις διαλέξει το μάθημα επιλογής «Αρχές Οικονομικής Θεωρίας». Ήδη έχουμε μιλήσει για τα υπόλοιπα πεδία, οπότε εδώ θα ασχοληθούμε με 5ο πεδίο στο οποίο μπορείς να μπεις απ' όλες τις κατευθύνσεις.

5ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

Τα επαγγέλματα που αντιστοιχούν σε αυτό το πεδίο είναι: οικονομολόγος, λογιστής, στέλεχος επιχειρήσεων, χρηματιστής, οργάνωση και διοίκηση επιχειρήσεων, εμπορικές δραστηριότητες. Η εξάσκηση των επαγγελμάτων αυτών απαιτεί κοινωνικότητα, οργανωτική σκέψη, αρχηγικές ικανότητες, ικανότητα στο χειρισμό αριθμών και υπολογισμών. Μπορεί να χρειασθεί να εργάζεσαι αρκετές ώρες αλλά συνήθως το περιβάλλον εργασίας είναι πραγματικά ευχάριστο. Θα πρέπει να

έχεις καλή γνώση Η/Υ και ξένων γλωσσών.

Ακολουθούν κάποιες βοηθητικές ερωτήσεις:

- Διεκπεραιώνεις ευχάριστα γραπτές εργασίες;
- Θα σου άρεσε να είσαι σε επαφή με πολλούς ανθρώπους;
- Ξέρεις τι είναι ο ισολογισμός εταιρείας;
- Ξέρεις τι σημαίνει "marketing";
- Θα μπορούσες να είσαι υπεύθυνος για την πρόσληψη ατόμων σε μια εταιρεία;
- Έχεις οργανωτικό ταλέντο;
- Είσαι ικανός στις διαπραγματεύσεις;
- Θα μπορούσες να είσαι υπεύθυνος για την προώθηση ενός προϊόντος στην αγορά;
- Θα σου άρεσε να κάνεις υπολογισμούς αποδοτικότητας;
- Μπορείς να σκέφτεσαι επιχειρηματικά;
- Θα σου άρεσε να αναπτύξεις νέες μεθόδους πώλησης προϊόντων;
- Θα σου άρεσε να γράφεις εμπορικές επιστολές;
- Είσαι συνεπής στις προθεσμίες εκτέλεσης εργασιών;
- Σου αρέσει να παρακολουθείς τις οικονομικές εξελίξεις;
- Είσαι σε θέση να προγραμματίζεις αγορές υλικού για έναν μεγάλο οργανισμό;
- Θα μπορούσες να είσαι υπεύθυνος για την τήρηση βιβλίων σε μια εταιρεία;
- Θα σε ενδιέφερε να διαβάζεις μία οικονομική έρευνα και να εξάγεις συμπεράσματα;
- Θα σε ενδιέφερε να είσαι υπεύθυνος για την εκπόνηση μίας στατιστικής έρευνας για την εξέλιξη του «τζίρου» μίας επιχείρησης;
- Θα μπορούσες να γράφεις παρατηρήσεις για την βελτίωση των εργασιακών συνθηκών;